

Енергоефективні поради

Ощадне використання ресурсів, в тому числі води та енергії – це основа екосвідомого життя. І ви точно вже робите – свідомо чи ні – кроки до такої ощадності у своєму побуті.

Тож аби допомогти вам зрозуміти, наскільки ви близькі до по-справжньому ефективного споживання води, електрики і тепла, а також знайти нові способи покращити своє життя, ми зробили добірку енергоефективних кроків для вас та вашого дому.

Опалення

Встановіть лічильники тепла і води

Чому? Якщо їх немає, то скільки б ви не економили, все одно будете платити за тарифом — а це часто більше, ніж ви споживаєте. І хоч самі по собі лічильники не економлять вам енергію, але дають стимул це робити, коли ви бачите рівень свого споживання.

Як? Як правило, встановленням лічильників займаються компанії-постачальники або компанія, що управляє домом (наприклад, ЖЕК).

Розумно використовуйте штори

Чому? Штори можуть затримувати тепло, що може і піти на користь, якщо вони його не випускатимуть, так і на шкоду – якщо навпаки заважатимуть йому потрапляти у приміщення.

Як? У ясні дні штори краще розсувати, аби сонце додатково прогрівало кімнату, а на ніч – навпаки запинати їх, щоб тепло менше виходило крізь вікна. А от батареї опалення не можна нічим затуляти, аби прогріте повітря циркулювало приміщенням. Якщо штори заважають цьому, їх варто підгортати на підвіконня.

Встановіть тепловідбивні екрани між батареями і стінами

Чому? Батарея опалення може нагрівати не лише повітря, а й стіну за нею – а це марнування енергії, яка могла б бути витрачена на обігрів приміщення і підвищити температуру в ньому на 2-3 градуси.

Як? Екран, що складається із двох шарів – теплоізоляційного та відбиваючого – перенаправляє тепло зі стіни на приміщення.

Замініть старі радіатори опалення

Чому? Традиційні чавунні батареї довго нагріваються та менш ефективно віддають тепло, ніж інші альтернативи. Також, на них не можна встановити терморегулятор для забезпечення комфортної температури в приміщенні.

Як? Кращим варіантом для опалення можуть бути сталеві, біметалічні чи алюмінієві радіатори. Крім того, будь-які радіатори важливо регулярно чистити, бо пил та наліт також погіршують тепловіддачу.

Правильно провітрюйте

Чому? Через вікна у режимі провітрювання повітря погано циркулює, тож їх доводиться відчиняти надовго, випускаючи тепло та охолоджуючи при цьому ще й меблі та стіни.

Як? Натомість краще розчахнути вікна та влаштувати протяг на 5-10 хвилин. Так повітря швидше оновиться, а предмети не встигнуть охолонути і тепло в приміщенні зберігатиметься краще.

Подбайте про ефективні вікна

Чому? Вікна – один із ключових «містків холоду», через які тепло виходить із приміщення. І не всі сучасні моделі вікон відповідають енергоефективним стандартам.

Як? Енергоефективний склопакет має складатися із щонайменше двох камер, заповнених інертним газом, та хоча б одного скла з енергоефективним напиленням. І монтувати вікна мають спеціалісти, які подбають про якісну ізоляцію. Та і старі вікна можна зробити ефективнішими, якщо герметизувати стики, утеплити та закласти монтажною піною порожнечу під зовнішнім підвіконням, наклеїти на скло з боку приміщення теплозберігаючу плівку.

Встановіть систему вентиляції зі спеціальними теплообмінниками (рекуператорами)

Чому? Стандартна система вентиляції у санвузлах та на кухнях призводить до втрати 10-25% тепла в приміщеннях.

Як? Рекуператори у системах вентиляції використовують тепло повітря, яке виходить з приміщення, аби нагрівати повітря, яке потрапляє всередину – так вони можуть повертати 70-90% тепла.

Зменшіть втрати тепла через стіни, дах та підвал

Чому? Через зовнішні огорожувальні конструкції (стіни, перекриття, дахи) будинки втрачають 30-45% тепла.

Як? Позбутися втрат допоможе комплексне утеплення. У приватних будинках варто утеплити стіни, дах, підвал, а за необхідності і фундамент на глибину промерзання ґрунту. А в багатоквартирних будинках доведеться робити із сусідами і одразу для всього фасаду – клаптикове утеплення не лише незаконне, а й може призвести до появи грибка, плісняви і тріщин.

Змініть температурний режим у приміщення

Чому? Якщо встановити температуру опалення взимку на 1 градус менше, це заощадить до 7% енергії, а встановлення кондиціонера усього на 1 градус вище влітку збереже до 10% витрат електрики.

Як? Якщо користуєтеся кондиціонерами влітку та обігріваєте приміщення (або маєте регульовану систему опалення) взимку, то обирайте температуру трохи вищу (влітку) чи нижчу (взимку) від тої, до якої звикли. На комфорт це майже не вплине, а от на витратах енергії відіб'ється.

Автоматизуйте систему опалення

Чому? Автоматизовані прилади допомагають використовувати стільки енергії, скільки потрібно для вашого комфорту. Для вас це означатиме ощадливе споживання та зменшення суми комунальних платежів, а в глобальному плані економію використання енергоресурсів.

Як? В автономних системах опалення можна встановлювати терморегулятори для котла або теплового насосу, які дозволяють скоротити споживання енергії на 20-30%, а також продовжити життя обладнанню. На радіаторах можна встановлювати термоголівки, які регулюватимуть їх температуру. Однак в централізованих система опалення це доцільно лише за наявності лічильника тепла. А якщо це неможливо, то доведеться об'єднуватися із сусідами та встановлювати індивідуальний тепловий пункт у будинку чи під'їзді.

Вода

Не витрачайте воду марно

Чому? Вода, яка тече просто так – це не лише втрата дорогоцінного ресурсу і зайві кошти на комуналку, а й витрати енергії на її доставку до вашого дому.

Як? Уникати марнування води допоможе звичка закривати кран, поки намилюєте себе чи посуд, а також приймати душ, замість ванни, на яку витрачається у 3-4 рази більше води.

Ремонтуйте крани й бачки

Чому? Кран, з якого крапає вода, витрачає близько 250 літрів води на місяць, а бачок, що підтікає тоненькою цівочкою — до 3000 літрів на місяць.

Як? Регулярно перевіряйте крани, бачки та труби і викликайте майстрів, щойно побачите несправності.

Обирайте більш ощадну сантехніку

Чому? За хвилину через відкритий кран витікає 12-15 літрів води, з бачка унітазу зливається 6-8 літрів, а при змішуванні гарячої та холодної води на крані, що має два окремих вентиля, марнується ще приблизно три літри.

Як? Економічні насадки для кранів (аератори), що «розпилюють» воду і зменшують її споживання у 2-3 рази. Бачок із двома клавішами зливу дозволяє за потреби зливати удвічі менше води. А навіть найпростіший одноважільний змішувач на крані вже зменшить марнування води на встановлення температури.

Поливайте садки економно

Чому? Забуті садові розпилювачі або шланги можуть витрачати 500-1000 літрів води на годину.

Як? Автоматичні системи поливу дозволяють запрограмувати зручний графік поливу, крапельні системи поливу працюватимуть найбільш економно, а збір дощової води для поливу ще більше зменшить ваші витрати.

Електрика

Заощаджуйте світло

Чому? Старі лампи розжарювання споживають найбільше енергії з усіх альтернатив на ринку.

Як? Заміна старих ламп на світлодіодні зменшить витрати енергії удесятеро. Світлі стіни та розсунуті штори даватимуть більше природного світла і зменшать потребу у штучному. А датчики руху позбавлять вас потреби контролювати, чи вимкнули ви світло, виходячи з кімнати, і робитимуть це за вас.

Забезпечте ефективну роботу холодильника

Чому? На охолодження всередині холодильника йде багато енергії, тож не варто додавати йому зайвої роботи.

Як? Не тримайте холодильник відчиненим довго, аби не впускати тепло, та не ставте туди гарячу чи теплу їжу – хай спочатку охолоне. Встановіть оптимальну температуру 0-5 градусів, аби він не переморожував ваші продукти, регулярно розморожуйте його та чистіть задню стінку від пилу.

Раціонально користуйтеся пральною та посудомийною машинкою

Чому? Ці пристрої споживають приблизно однакову кількість енергії та води за один цикл роботи, незалежно від наповнення.

Як? Тож ефективніше заповнювати їх максимально можливою кількістю посуду чи одягу та обирати режими з мінімально доречною температурою.

Правильно користуйтеся бойлером

Чому? При неправильному використанні бойлера він може нагрівати не лише й воду, а й витратити багато енергії на зайву роботу.

Як? Встановлювати бойлер необхідно максимально близько до кранів – найкраще між ванною і кухнею, аби тепло не втрачалось, поки вода тече трубами. ТЕН варто регулярно чистити, аби не витрачати енергію на підігрів ще й накипу. А в разі тривалої відсутності вдома, бойлер краще узагалі вимикати.

Ефективно використовуйте електрочайник

Чому? Як і з бойлером, тут важливо не витратити енергію на нагрівання зайвого.

Як? Регулярно чистіть його від накипу та кип'ятіть лише стільки води, скільки вам необхідно зараз. Як варіант – заливайте зайвий окріп у термос, аби скористатися ним пізніше.

Не витрачайте енергію в режимі очікування

Чому? Телевізори, комп'ютери, зарядки та деякі інші прилади споживають енергію навіть коли вимкнені, але підключені до розеток. За рік так можна змарнувати 350-400 кВт*год електрики.

Як? Вимикайте з розетки прилади, якими не користуєтеся. Або заведіть подовжувачі з вимикачем, які відключатимуть одразу кілька непотрібних пристроїв, чи розумні розетки, які робитимуть це самі.

Заощаджуйте електроенергію під час приготування їжі

Чому? Електричні плити та духові шафи споживають чи не найбільше енергії з усіх приладів для готування їжі.

Як? Віддайте перевагу приготуванню їжі в мультиварці чи мікрохвильовій печі. Серед плит найекономічніший варіант – індукційні, які нагрівають лише посуд, а не повітря навколо. А з духовими шафами можна заощадити енергію, якщо якомога рідше відчиняти їх, аби не випускати тепло, та вимикати за кілька хвилин до готовності – страва дійде за рахунок залишкового тепла.

Обирайте енергоефективну техніку

Чому? Енергоефективність приладів залежить не лише від того, як ви ними користуєтеся, а від того, як вони влаштовані.

Як? На кожному товарі, який споживає енергію, має бути етикетка з інформацією про його клас енергоефективності. Зазвичай їх позначають від А (найвищий) до G, та в Україні є ще додаткові класи A+, A++, A+++, які незабаром мають зникнути. Варто зважати на ці етикетки, адже купуючи побутову техніку класу А та вище, можна заощадити 30-50% електроенергії порівняно з приладами класу В.

Подяка Швецькому товариству охорони природи (Svenska Naturskyddsföreningen) за фінансову підтримку у підготовці матеріалу.